

مادرها هم نیاز به استراحت دارند

کمی خودخواه بودن خوب است
شما را به مادر بهتری تبدیل می‌کند

نویسنده‌گان
سوزان کالاهان - آن نولن
کاترین شومان

غلامحسین سدیری - ابدی

ویراستاری: گروه علمی رشد

تهران - ۱۳۹۶

کالاهان، سوزان Callahan, Susan

مادرها هم نیاز به استراحت دارند: کمی خودخواه بودن - و ب است و شما را به مادر بهتری تبدیل می‌کند / نویسنده‌گان سوزان کالاهان، آن نولن، کاترین شومان - مت جم غلامحسین سدیر عابدی.
مشخصات نشر: تهران: جوانه رشد، ۱۳۹۶ ص. ۲۱۶

شابک: ۵-۰۶۷۱۶-۴۳۵-۹۷۸ یت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: Mothers need time, too: it's good to be a little selfish: it actually makes you a better mother, 2008

موضوع: مادران - روان‌شناسی - مطالب گونه‌گون (Mothers - psychology - Miscellanea)

موضوع: مادران - راه و رسم زندگی - مطالب گونه‌گون (Mothers - Conduct of life - Miscellanea)

موضوع: خودیاری (Relaxation) (Self-help techniques)

شناسه افزوده: نولن، آن (Nolen, Anne)

شناسه افزوده: شومان، کاترین (Schumann, Katrin)

ردبهندي کنگره: ۱۳۹۵/۲۲۰۲/۷۵۹ HQ

شماره کتابشناسی ملی: ۴۵۷۹۵۵۷ ۶۴۶/۷۰۰۸۵۲

حق چاپ محفوظ است

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله‌ی نویسنده، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از ناشر و پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی و کسب درآمد از دسترنج دیگران است. نتیجه‌ی این عمل نادرست، موجب رواج بی‌اعتمادی در جامعه و بروز پی‌آمدهای ناگوار در زندگی و محیطی ناسالم برای خود و فرزندان مان می‌گردد.

مادرها هم نیاز به استراحت دارند

کمی خودخواه بودن خوب است

شم، اما مادر بهتری تبدیل می‌کند

نویسنده‌گان

سوزان کام‌هان، آن زان، کاترین شومان

ترجم

غلامحسین سدیع عاصی

ویراستاری: گروه علم

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۶ - شماره ۰۰

چاپ و صحافی: آرمانسا

مرکز نشر و پخش کتاب‌های روان‌شناسی و تربیتی

ساختمان مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان شهدای ژاندارمری، شماره ۴۱ تلفن: ۰۶۴۰۴۴۰۶

فروشگاه: میدان انقلاب، رویروی سینما بهمن، خیابان منیری جاوید شماره ۷۲

تلفن: ۰۶۴۹۸۳۸۶ - ۰۶۴۹۷۱۸۱ - ۰۶۴۹۴۹۷۱۸۱

تهران - ۱۳۹۶

قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۹	مقدمه‌ی مترجم
۱۱	مقدمه
۱۳	راهنمایی‌هایی از درون سنگرها
۱۴	ابزارهای موقفیت
۱۶	چگونه از این کتاب بیشتر استفاده کنید
۱: تغییر نگرش	
۲۰	روبه رو شدن با واقعیت
۲۲	چقدر کمال گرا هستید؟
۲۵	خودمان را از این گرفتاری خلاص کنیم
۲۸	وقتی انتظارات و واقعیت‌ها یکسان نیستند
۳۰	مانع را پایین تر بیاور دختر، نمی‌توانی از این بلندی بپری!
۳۳	تغییر نگرش
۳۵	توصیه‌هایی از درون سنگرها

۲: قدرت خود آگاهی

۴۰	زن نامری
۴۱	شما در صندلی راننده نشسته‌اید
۴۴	پوست انداختن لایه‌ها تا کشف خویشتن واقعی
۴۹	احساس پیوستگی
۵۳	قدرت تفکر مثبت
۵۶	سفر آغاز شده است
۵۷	توصیه‌هایی از درون سنگرهای

۳: اهمیت اینجا و اکنون

۶۴	حضور کامل ناشتر، ما من درست همین جا هستم
۶۷	یک کار در هر زمان
۶۹	زمان چگونه می‌پرد
۷۰	دعوت به درون گرایی
۷۴	تمرین آرامش
۷۶	بسیار خوب، وقتی زندگی در لحظه‌ی حال، برآدم را می‌مکد، چه باید کرد؟
۷۸	توصیه‌هایی از درون سنگرهای

۴: ارزش استراحت

۸۶	فقط پنج دقیقه استراحت کنیدا
۸۶	بنابراین استراحت دقیقاً چه معنایی دارد؟
۹۰	خاموش کردن انتقادهای درونی (و بیرونی)
۹۲	مشغولیت در کار پایان ندارد مگر از آن دست بکشیم
۹۴	گناه: فقط بهانه‌ای بزرگ است
۹۶	معمای سرگردانی مادرهای شاغل
۹۷	چطور قرار است از عهده آن برآییم؟
۱۰۱	کشف آنچه شما را شاد می‌کند
۱۰۲	توصیه‌ها از درون سنگرهای

۵: ارتباط عاشقانه با همسرتان

۱۱۰	پیدا کردن راه و رسم زندگی
-----------	---------------------------

۱۱۱	رؤیاها و واقعیت‌ها
۱۱۲	بگویید منظورتان چیست و هدفتان را از آنچه می‌گویید بیان کنید
۱۱۴	باید درباره‌ی رابطه جنسی صحبت کنیم!
۱۱۸	هر کسی سلیقه خودش را دارد
۱۲۱	غر زدن را کنار بگذارید، نکات مثبت را در نظر آورید
۱۲۳	اما درباره‌ی پچه‌ها، خانه، کارهای روزانه چه بگوییم؟
۱۲۶	در فراز و نشیب زندگی همسرتان را دوست داشته باشید
۱۲۷	وصیه‌هایی از درون سنگرها

۶: نیاز به ارتباط

۱۳۴	گذر یکنور حت زه
۱۳۶	رقص دوستان
۱۳۸	به دوستانی توجه کنید که شما را کامل می‌کنند
۱۴۰	آن سوی جاده
۱۴۳	با کمک به دیگران به خودداری کنم
۱۴۷	وصیه‌هایی از درون سنگرها

۷: اهمیت توجه و خود

۱۵۳	از تداشتن زمان کافی در روز تا ایجاد آن
۱۵۵	در آرزوی خواب عمیق دست نیافتند
۱۵۷	اضطراب و رابطه‌ی آن با جسم و معز
۱۵۸	هر روز به خودتان توجه کنید
۱۶۰	همانی هستید که می‌خورید
۱۶۴	چیزهای فرسوده خود را دور بریزید، بعله، بعله!
۱۶۵	معاینه‌ی پزشکی باید انجام شود
۱۶۷	عمیق‌تر حفر کنید
۱۷۰	بیرون از چهارچوب فکر کردن
۱۷۳	وصیه‌هایی از درون سنگرها

۸: قدرت کمتر

۱۷۹	از اتفاق‌های غیرمنتظره با آگوش باز استقبال کنید
-----	---

۱۸۳	پیامدهای زیاده‌طلبی
۱۸۷	دارایی کمتر، زندگی بهتر
۱۸۹	سطح آسایش کجاست؟
۱۹۰	مدیریت آشتفتگی
۱۹۵	توصیه‌هایی از درون سنگرها

۹: قرار بوده است مفرح باشد!

۲۰۰	شونی با بچه‌ها
۲۰۲	شی سرگرمی با شوهرتان
۲۰۳	نفع مخصوص خودتان
۲۰۵	مادرها هم نیاز به استراحت دارند
۲۰۷	نمایه

نیز با مشکلات خاص زمان خود مواجه هستند که مادرهای ما حتی فکرش را هم نمی کردند. به هر حال هنگام ترجمه‌ی این کتاب خاطرات فراوانی از زحمت‌های مادرم، همسرم و سایر مادرها چه شاغل و چه خانه‌دار را به یاد می‌آوردم، که برای سر و سامان دادن به امور زندگی با چه مشکلات و معضلاتی مواجه بودند، مادرهایی که گاهی اوقات از شدت خستگی به محض آنکه سر خود را بر بالش می‌گذاشتند، از هوش می‌رفتند. از سوی دیگر مادرهایی به دلیل فشار روانی ناشی از مشکلات فرزندانشان ساعتها در رختخواب غلت می‌زدند و خواشان نمی‌برد، که امیدوارم با درایت مشکلات را محدود کنند و به آرامش برسند.

این کتاب را به هم مادرهایی که به هر طریق در تربیت، رشد و بالاندگی فرزندان خود تلاش می‌نمایند، تهیم می‌دارم. امیدوارم کسانی که این کتاب را می‌خوانند با استفاده از راهنمایی‌هایی نه سند، بتوانند لحظاتی را با آرامش به استراحت پردازند تا زندگی بهتری را برای خود و سرنوادی خوبیش فراهم کنند.

در خاتمه از انتشارات محترم راهراهش در ک مسئولیت چاپ و انتشار این کتاب را پذیرفت، بهویژه گروه علمی رشد و همچنین جناب آفای دکتر محمود گلزاری و آفای مختار صحرایی سپاسگزاری می‌نمایم.

مقدمه

از مادری که چگانه اندازه‌ی کافی خوب نبوده تا مادری که شادکامی را در بهترین کار که می‌تواند انجام دهد، جستجو می‌کنید

خوب، حقیقت این است که ما سه نفر [نویسنده‌ان] همه مسائل را حل نکرده‌ایم و دارویی نیز برای همه دردها پیشنهاد نمی‌کنیم. اما با ترکیب این عربه‌های حاصل از سی و پنج سال بزرگ کردن مجموعاً ده فرزند، کشف کردیم که آن خردخواه بودن (و اجازه اشتباه را به خود دادن) به ما کمک کرده است تا در کل از انجام ^۱ طالیف مادری لذت بیشتری ببریم و این برای خانواده‌های ما بهتر بوده است - یک موقعیت برد - برد!

جستجو برای پاسخ دادن به این سؤال پیچیده که چگونه مادرهای بی‌نظیری باشیم و همچنان نیز به صورت مادری مستقل، کامل، آرام و خشنود زندگی کنیم، دلیل همکاری ما سه نفر بود. ما بی‌وقفه با یکدیگر صحبت کردیم و خلاصه‌ی بسیاری از کتاب‌هایی را خواندیم که پزشک‌ها، مریض‌ها، متخصصان روان‌درمانی و مشاهیر نوشته بودند. اما از شنیدن سختان آدم‌هایی که خودشان هیچ‌گاه مسیر مادری را طی نکرده بودند، به رغم اینکه بهترین نیت‌ها را داشتند، خسته شده بودیم. داستان زن‌های واقعی، همان‌طوری که هست. خوب، آن‌ها در بین ما بسیار کمیاب و اندک بودند. ما در آرزوی شنیدن راه حل مادرهای معمولی

بیرون از کتاب‌ها بودیم، تا خودمان بتوانیم در ذهن‌مان تصمیم بگیریم که چگونه به خوشنوی حقیقی‌تر برسیم. بنابراین با مادرهای دیگر شروع به گفت‌و‌گو کردیم. در سال‌های اول دوستی‌مان، ما فقط روی آنچه در همان روز رخ می‌داد، تمرکز کردیم (منظور رخدادهای روزانه است). اما با بزرگ شدن فرزندان‌مان، به تدریج همه چیز شروع به تغییر کرد. بعد از آنکه به مدرسه رفتند، از چالش‌های جدید، اغلب بزرگ‌تر و کمتر شفاف: یعنی بیم و هراس از سلامتی، مشکلات رفتاری، برنامه‌های خارج از کنترل و مبهم اما به طور محسوس بیهوده، به سطح آمدیم. گاهی اوقات به‌نظر می‌رسید زندگی‌هایمان خالی از اهداف شخصی، راضی‌کننده و دست‌یافتنی است. اگر زمان کوتاه‌هی، به مطالعه، لذت بردن از یک سرگرمی، یا برآوردن نیازهای خودمان اختصاص می‌دادم، احساس گناه زیادی می‌کردیم. بنابراین به گفت‌و‌گو ادامه می‌دادیم. با پرهیز از باورها و تصورهای رایج، شروع کردیم به نگاهی عمیق و سخت‌گیرانه به زندگی‌ای که در آن رهایی داشتیم. ما سه نفر تفاوت زیادی با یکدیگر نداشتیم، هر سه بر ترن سریع‌السیر یکسانی سوار بودیم - ال برگزاری مسابقه سراسری روزهای پرالتهاب خود بودیم. می‌دیدیم که نقش ما در مقام که مادر مهم‌ترین نقش زندگی ماست، اما به رغم تلاش فراوان‌مان احساس می‌کردیم ممواره کم می‌آوریم. خدای من، آیا ما برای نفسی تازه کردن و تجدید قوا و دوباره پیش رفتیم، یا برای استراحت نیاز نداشتیم! باستی پذیریم همان‌طور که، فرزندان ما بزرگ می‌شوند، ما نیز با آنها بزرگ می‌شدم. با پیدا شدن نخستین تاروهای سفید، چشم‌ها از بالدمتی درباره‌ی زندگی پدیدار شد که دنیای ما را واقعاً تکان داد. همه ما با تعجب فکر کردیم که در زندگی من چه روی داده است؟ چه اتفاقی برای من و رؤیا‌هایم افتاده است؟ فکر می‌کردم در این دنیا خیلی خوب رفتار کرده‌ام، پس چرا احساس مبهم و ناخشنودی دارم؟ و این گفت‌و‌گو ادامه یافت.

سوژان قبل از آنکه مانند یک جنگجوی شکست‌خورده به خاطر بزرگ کردن فرزندانش دست از کار بکشد، پانزده سال یک خانم شاغل بود. آن در شرکتی خارج از شهر کار می‌کند و آدم اهل عملی است که تلاش می‌کند همه امور را سر و سامان دهد. و کاترین یک نویسنده و هنرمند است، که آرام و قرار ندارد و از محدودیت‌ها و قواعد محیط به تنگ آمده است. با گسترش موضوع تمام تجربه‌های ما روی نقشه قرار

گرفتند: حومه و شهر، ایالات متحده و اروپا، مادران تنها (مادران بی‌شوهر) و خانواده‌ی هسته‌ای و مادرهایی که تمام وقت یا نیمه‌وقت کار می‌کنند یا خانه‌دار هستند. اما هنوز همان جایی هستیم که بودیم، سه زن مختلف با سه دیدگاه متفاوت در زندگی، که هر سه نفر سر خود را می‌خاراندیم و همان سؤال را تکرار می‌کردیم: آیا واقعاً درست است که به قربانی کردن خودمان برای خانواده‌هایمان ادامه دهیم؟

راهنمایی‌هایی از درون سنگرهای

ما سرعنی به جمع آوری داستان‌های واقعی از سنگرهای وظایف مادری کردیم. به سرعت تاریخ‌نامای^۱ خبرنامه‌ای در اینترنت ایجاد و شروع به ارسال آن به گروه‌ها به نقاط دوردست، کردم تا راه حل حقیقی را از متخصص‌های واقعی به دست آوریم. کاوش‌های عمیق و میان‌تری انجام دادیم. پرسشنامه‌ها و نظرسنجی‌های جهانی منتشر کردیم. با مادرهایی در ستادهایها و کتابفروشی‌ها، فروشگاه‌های بزرگ، مدرسه‌ها و سالن‌های آرایشی از اوها یو تا کاین‌دا و از ماین تا موتنا گفت‌وگو کردیم.

چه معدن مادرانه‌ای کشف کردیم! ما بردیم که مادرهایی از سرتاسر امریکا، اروپا و استرالیا و سایر زنان، همان احساس را دارند. این موضوع در ابتدا باعث تعجب ما شد: آیا معلم مدرسه‌ای در آریزونا، وکیلی در نگران، یا نقاشی در فرانسه، مادرهای جدید همه در جنگ یکسانی گرفتارند؟ همه ما انتبه! بترین چیزها برای فرزندان و خانواده‌های خود هستیم، با وجود این اغلب در این حرد ۱۴ گم می‌کنیم. مادرهای شاغل و خانه‌دار، پیر و جوان، منظم و نامنظم، همه احساس می‌کنند آرزوی آن‌ها برای رسیدن به کمال به خواب رفته است. فقط گفت‌وگو درباره این مسئله کافی بود تا احساس خیلی بهتری در همه‌ی ما ایجاد شود.

از لابه‌لای داستان‌های محترمانه این خانم‌ها نکته بزرگی کشف کردیم: مادرها هم به استراحت نیاز دارند! ممکن است غرغرو باشند، اما فقط به یک زنگ تغیریح نیاز دارند. شاید هم شادمانه با تمام قوا به پیش می‌تاژند و فقط نیازمند یک تنفس کوتاه هستند. اغلب آن‌ها به سبب تلاش خیلی شدید، از پا در آمدۀ‌اند، و برای حفظ تعادل نیاز دارند. با تری‌هایشان را دوباره شارژ کنند. گاهی اوقات لازم است دکمه مکث (پاز) آنها را

۱. بخش شخصی یا حقوقی در شبکه اینترنت برای مبادله مطالب و موضوعات متنوع با افراد علاقمند.

فشار دهیم تا بتوانند خودشان را دویاره پیدا کنند. خلاصه مطلب این است که استراحت چیز خوبی است و کمی خودخواه بودن همیشه بد نیست.

اما مفهوم «مادر خودخواه» طنز معنادار زیبایی در خود دارد. تا اینجا به شدت سعی کرده‌ایم فدآکار باشیم، و ناگهان طرفدار خودخواهی بیشتری می‌شویم. اما آنچه واقعاً ما را حیرت‌زده کرد، این بود که مادرهای قوی پیام ما را به خوبی درک کردند. هیچ کس واقعاً نمی‌خواهد او را خودخواه بدانند (حتی اگر به طنز و شوخی باشد)، اما همه‌ی مادرها فهم بدنند که با استراحت بیشتر می‌توانند زندگی متعادل‌تری داشته باشند.

چند سال آنرا به گفت و گو با بیش از پانصد زن، کاوشن در بیشترین پژوهش‌های اینترنتی اسیر و روزنامه‌ها، رفتن به سخنرانی‌ها و کلاس‌های درس و پیدا کردن آمارها و کلمات عاقلاً - صرفاً کردیم. خود را در فلسفه‌های شرقی، پژوهش‌های بهداشت و سلامت و کتاب‌های فرندپر ری غرق کردیم و به داستان‌های مادرهایی مانند شما گوش دادیم و از همه این رایج‌نمایی بهترین‌ها را گلچین کردیم.

مادرهای مهذبیت

به محض آنکه حس نبود قطعیت و بی‌تجویی بر ما غالب شد، هر سه نفر باور کردیم که می‌توانیم به مادرهای دیگر کمک کنیم تا با گزینه‌های سنجیده آشنا کنند و آشتفتگی‌های هر روزه‌ی مادرانه را با حسی از لذت و نعمت متعادل کنند. از پیام بعدی خود به هیجان آمدیم: این اطلاعات را با شما در میان می‌گذاریم تا بتوانید راه خود را پیدا کنید. امیدواریم همان‌طور که باعث تغییر در زندگی ما شده، شما را هم تغییر دهد. سفرهای شخصی مدام می‌نشان داد که هر مادری - خلاصه یا عمده، جدی یا آسان‌گیر، پولدار یا پرتلاش - می‌تواند از همین روش استفاده کند: با کمی خودخواهی و نه فدآکاری بیشتر، می‌تواند راه موقفيت‌آمیزتر زندگی را پیدا کند.

این کتاب را برای مادران دارای همسر یا بدون همسر نوشته‌ایم که در جست‌وجوی معنا و مفهوم زندگی هستند و به نظر می‌رسد تمی‌توانند سیر عادی زندگی خود را پیدا کنند. این کتاب برای مادرانی که مثل ما شاغل هستند، نوشته شده است که لباس‌های مناسب کار خود را می‌پوشیم و آشتفتگی زندگی در خانه را پشت سر می‌گذاریم، اما نمی‌توانیم نقطه تعادل درستی برای خودمان پیدا کنیم و همچنین برای آن تعداد از ما

نوشته شده است که خانه دار هستیم، اما هنوز حس می کنیم در حال غرق شدیم و به آنچه واقعاً برای خود و خانواده خود می خواهیم، دست نمی باییم و دیگر خود را هم نمی شناسیم. برای انواع زوج هایی است که در کشمکش رایج زندگی متأهلی گرفتارند و خود را در تب و تاب زندگی گم می کنند. این کتاب متعلق به والدینی است که از آغاز تشکیل خانواده در حال تلاش بوده و متوجه شده اند دست یابی به رویای بجهه دارشدن نیز هر مشکلی را حل نمی کند.

با این کتاب قرار است سفری برای کشف خود آغاز کنید. اشتیاق شما برای موشکانی خودتان، تغییر عادت ها، تقاضا برای کمک، پذیرفتن و حتی رغبت نشان دادن به عیب خود، به شما کمک، خواهد کرد که بر زندگی خودتان دوباره مسلط شوید. یاد خواهید گرفت و باره به غریزه های خود گوش کنید و هرگز به این دلیل که به طور کامل خوب نبوده اید، حساس گناه نکنید. با خودتان مهریان تر و با اشخاص اطراف خود نیز صبور تر باشید. در آن صورت همه بهتر خواهند شد. باور کنیدا ما مادرهایی هستیم که زندگی روزانه مان ممکن از کارهای خانه و بجهه ها، منزل و کار، عشق و جنگ است و با این حال به شدت احساس خمده خش می کنیم و وقتی زیاد خوشحال نیستیم، می گوییم باشد عیب ندارد. این مسئله ما را توانمندانه می کند.

ابتدا باید اذعان کنیم که ما جزو چهره های سراناوار و دارندگان مدارج علمی پیشرفته نیستیم، اما مدام در حال جنگیدن هستیم و سعی می کنیم بین رنگ های خشنودی که از خود رضایت کامل دارند و مادرهایی که به طور کامل خود را وقت خانواده کرده اند تعادل درستی برقرار کنیم. براساس گفت و گو با مادرانی از همه طبقات جامعه، فکر می کنیم راه حل های هوشمندانه بسیاری کشف کردیم که به شما در برقراری همانگونه در زندگی خانوادگی تان کمک می کنند. بسیاری از این روش ها از جمله سخت نگرفتن، مکث کردن، دست یافتن به چشم اندازی نو، و دادن زمان استراحت به خود، روش هایی هستند که به شما کمک می کنند سنجیده تر و با اطمینان بیشتر زندگی کنید.

شما می توانید با خواندن رنگ های زناتی مثل خودتان و همچنین زن هایی که مثل شما نیستند، تصمیم بگیرید که احتمالاً کدام روش برای شما مفید خواهد بود. به شما نخواهیم گفت چه کاری انجام دهید؛ بلکه به شما نشان خواهیم داد که صدها مادر دیگر چه کارهایی

انجام داده‌اند، و شاید دیدگاه آن‌ها را انتخاب کنید و در زندگی خودتان به کار بندید یا از آن‌ها استفاده نکنید.

هدف ما گشودن چشمان شماست تا خود را به شیوه‌ی جدیدی در مقام زن، دوست، عاشق و مادر ببینید. کار ما می‌توان نوعی سفر اختیاری دانست که البته گاهی اوقات ممکن است، دشوار باشد. در این سفر، شما احتمالاً با حقایقی درباره‌ی خود و روابطی رویه‌رو خواهید شد که زیاد دوست ندارید. اما احساس پشیمانی، خجالت یا بی‌کفایتی را کنار بگذارید. گفت‌وگوهای تلفنی و اوقاتی را که صرف شستن لباس‌ها می‌کنید، متوقف کنید. این تماری را بدون احساس گناه در وقت ناهار، در حال رفتن به سر کار، یا سر میز آشپزخانه بخوانید.

چه از این کتاب بیشتر استفاده کنید

به هر حال سه فصل اول کتاب به بحث درباره‌ی رویکردن جایگزین برای وظیفه مادری نمی‌پردازد و شما ابراری را در خواندن این کتاب ندارید. اما اگر به عمق کتاب فرو روید، ممکن است خودتان ادعا سفه‌های از آن پیدا کنید.

▪ با درست کردن دفتر تمرین سفر، نمید: یک بسته کاغذ یادداشت کوچک از فروشگاه محل بخرید یا یک دفتر یادداشت روزانه قشنگ جلد چرمی تهیه کنید. این دفترچه، مخصوص نوشتن نهاده است کوتاه برنامه، برای شخص خودتان است.

▪ با دوستان تان و کسانی سفر کنید که دوست‌شون باشند. اگر شریک جرم و همدستی در این راه پیدا کنید، سفر جالب‌تری خواهید داشت. یکدیگر باشید و نظریات خود را به بحث بگذارید.

▪ نقاطی را بخوانید که ما تغییر و تحولمان را از آن جا آغاز کردیم: ببینید ما سه نفر چگونه به بهتر کردن شخصیت خود ادامه دادیم تا بر شما هم نوری بیفکنیم که بتوانید نقاط ضعف خودتان را بپذیرید و در عین حال از توانایی‌هایتان بهره ببرید.

▪ در انتهای هر فصل راهنمایی‌هایی از سنگرها عرضه شده است، از آن‌ها فقط یکی دو بار استفاده نکنید، بلکه سعی کنید تمام اوقات هفته آن‌ها را به کار بندید.